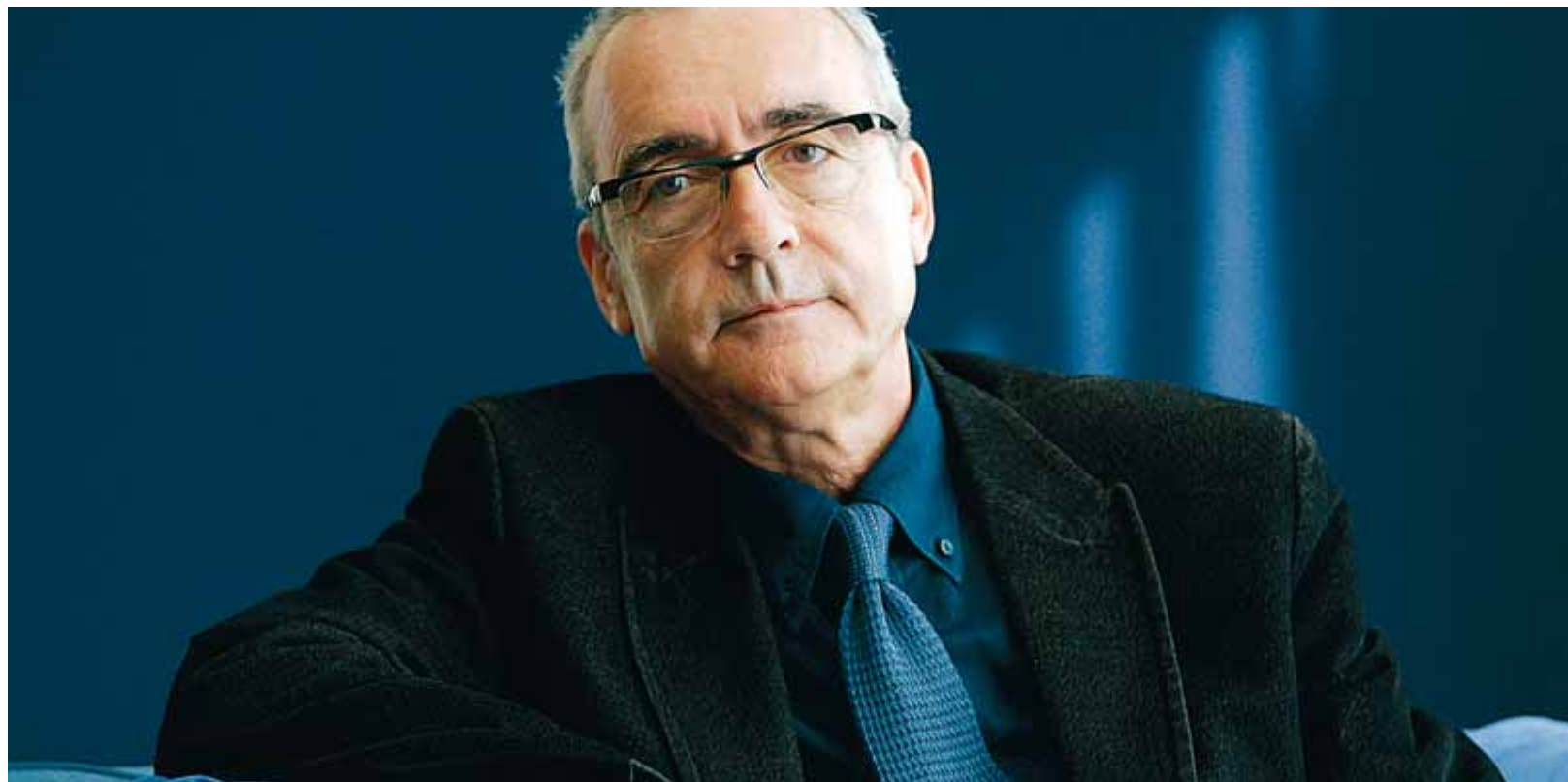


Contes | Carlos Zanón

Millás en distàncies curtes



Juan José Millás ens presenta un recull de 75 narracions molt breus a 'Los objetos nos llaman'



Los objetos nos llaman

Juan José Millás
Seix Barral
Barcelona, 2009
Preu: 17 euros
Pàgines: 248

Un excel·lent llibre de contes sobre l'altra banda de l'altra banda però tan equidistant de Tomeo com de Vila-Matas. La majoria d'aquestes 75 narracions són piruetes eficaces. Superbes mostres d'ofici i talent

1 2 3 4 5

De vegades, la regularitat juga en contra. I l'accessibilitat de trobar-te cada dia al quiosc, també. Alguna cosa així passa amb Juan José Millás (València, 1946). Tampoc estaria jo gaire preocupat. Públic, crítica i indústria el valoren, i força. És només que si fos un paio misteriós, de Wisconsin, addicte a *boutades* literàries (o tot alhora), potser parlaríem dels seus llibres en to majestàtic. No sé si Millás en format conte arriba a tant. Però sí que se'n diu *excel·lent* d'allò difícilment millorable. De la distància més curta entre el que l'autor vol i aconse-

gueix i allò que el lector espera però el sorprèn. En aquest cas, *Los objetos nos llaman* s'apropa molt a això anomenat *excel·lent*.

Tassetes de plata amb bon cafè

Després de guanyar Planeta i Nacional de narrativa amb *El mundo*, Juan José Millás ens regala 75 tassetes de plata dividides en dues vaixelles: *Los orígenes* i *La vida*. Tassetes plenes d'un cafè exprés que reconeixes. Aromàtic i misteriós. En el punt Millás. Des del primer glop ets en el seu territori amic. Aquest aspecte del pànic que és la quotidianitat. On *estrany* és antònim d'*improbable*.

Mentre un llegeix Millás li canvia la percepció de les coses al voltant. Del que saps de tu i dels altres. Et puja a l'atracció de la bruixa i et colpeja amb l'escombra de la rutina. Tot és possible en el país on mai ens passa res. I sí, sempre hi ha una lliscada previsible però sorprenent, un canvi de rasant, un pòsit amarg al revolt final. La bruixota Millás t'espera i sempre et dona l'empenta en la darrera línia del teu cafè. Ho saps, però et sorprèn. O sigui, funciona.

Los objetos nos llaman és un excel·lent llibre de contes de dues o tres pàgines. Sobre l'altra banda de l'altra banda, però tan equidistant

de Javier Tomeo com de Vila-Matas. I trobar aquest forat no és fàcil. La majoria d'aquestes narracions són piruetes eficaces. Superbes mostres d'ofici i talent. I és que l'autor sol encertar gairebé sempre amb les mesures del vestit. I sí, davant de tanta generositat narrativa, de vegades es perd per un excés d'enginy, o una gran idea li espatlla un gran conte. I també s'ha de dir que moltes tasses de cafè seguides fan perdre l'efecte de lucidesa i terror, ironia i sorpresa dels expressos Millás. Però a petites dosis, dues, tres al dia, Millás és més que recomanable. Gairebé una qüestió de salut pública.*

Juvenil | Andreu Sotorra

Apunts de Sarajevo



Tinka

Ed Frank
Traducció: Auke Oosterhoff
Il·lustracions: Juliet Pomés
Cruïlla
Barcelona, 2008
Preu: 6,70 euros
Pàgines: 156

Els lectors de finals del segle passat deuen recordar Zlata, aquella noia que als onze anys vivia a Sarajevo, durant el setge de la ciutat, i que va escriure un diari (Zlata Filipovic, *El diari de Zlata*, Columna, 1994). Doncs bé, Tinka, la protagonista d'aquesta novel·la d'Ed Frank (Bèlgica, 1941), pseudònim d'Eduard Vranken, autor de llengua neerlandesa, podria ser també Zlata.

Com ella, Tinka viu el setge d'una ciutat en guerra en un moment intemporal i amb les dificultats que

comporta estar a l'abast dels atacs dels enemics, des dels turons que envolten la ciutat. A diferència de Zlata, la novel·la de Tinka no té l'estructura d'un dietari, sinó que cada capítol és com una petita història que descobreix al lector paisatges diversos, personatges immersos en una ciutat devastada, situacions de pobresa i fam, moments de por, moments de treva, actituds de supervivència i un polsim d'amor preadolescent que és un dels elements que uneix tota la trama.

L'autor es posa en la pell dels per-

sonatges i en la veu de la petita protagonista. Defuig el dramatisme, però, i té el do de reflectir algunes de les situacions més extremes amb un pols de tendresa, com si patir gana, ser víctima de robatoris tan insignificants com verdures de l'hort o un jersei de llana, córrer al soterrani de casa quan cauen els autobusos, no tenir ni aigua, ni llum, ni gas, arrencar una creu de fusta d'una tomba per fer foc o trobar-se en una llitera de l'hospital de guerra amb una ferida lleu fos el més normal de la quotidianitat urbana en què Tinka viu.

Al final de la novel·la, molt breu i clarament adreçada als lectors de primera volada, el lector -també el més madur- en surt amb la sensació d'haver viscut una experiència intensa de la mà de la protagonista, amb un final tan obert com ple d'incògnites i també d'esperances: quan deu pomes d'una pomera madurin, després d'un mes -li diu l'home que ha perdut el fill en un dels atacs i que la fa entrar al seu hort-, la guerra s'acabarà. Un desig que, com els fruits, acaba caient de madur.*

1 2 3 4 5